Talousvaliokunnalle
TaV@eduskunta.fi

Viite: HE 141/2021 vp

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI TUPAKKALAIN MUUTTAMISESTA

Päivittäistavarakauppa ry (jäljempänä PTY) kiittää mahdollisuudesta kommentoida lakiesitystä ja lausuu kohteliaimmin seuraavaa:

Yleistä

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tupakkalakia. Taustalla on Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelmakirjaus, jonka mukaan vähennetään riippuvuuksia ja jatketaan määrätietoista työtä tupakoinnin vähentämiseksi.

PTY toteaa yleisellä tasolla, että nuuskan myyntikielto Suomessa ei ole johtanut nuuskan käytön lopettamiseen, mutta kylläkin veroeurojen menetyksiin. Nuuskaa tuodaan ulkomailta Suomeen edelleen kasvavassa määrin, eivätkä viranomaiset juurikaan valvo maahantuontia. Sen lisäksi, että menetämme veroeurot, meille jää kulutuksesta aiheutuva haitat. Tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittämistyöryhmän ehdottama, mutta tästä esityksestä ulkopuolelle jäänyt nuuskan matkustajatuonnin rajaaminen nykyisestä 1 000 grammasta 100 grammaan vuorokaudessa ei ratkaise ongelmaa myöskään, sillä määrän rajaaminen lisäisi laitonta myyntiä entisestään.

Esitetyistä muutoksista tupakkalakiin

54 § Omavalvontasuunnitelma

Omavalvontaan esitetään lisävelvoitetta siitä, että elinkeinonharjoittajan tulee varmistaa, että tuotteista on tehty tupakkalaissa säädetyt ilmoitukset. ***PTY vastustaa elinkeinonharjoittajille esitettävää kyseisten ilmoitusten tarkastamisvelvollisuutta Valviran rekistereistä***, sillä se lisää hallinnollista taakkaa ja sitä kautta kustannuksia. Lisäksi muutos edellyttää henkilökunnan kouluttamista. Ilmoitusten tekeminen on markkinoille saattajan velvollisuus ja jakelijoiden (kauppa) osalta tulisi olla riittävää, että ne ottavat myyntiin ainoastaan tupakkatuotteita, jotka markkinoille saattaja on kirjannut asianmukaisesti tupakan jäljitettävyysjärjestelmään. Joka tapauksessa tieto laissa säädettyjen ilmoitusten tekemisestä tulisi saada automaattisesti myyntiin tulevien tupakkatuotteiden mukana, esim. kaupallisissa asiakirjoissa, eikä jakelija joudu niitä erikseen tarkistamaan.

60 § Tukkumyynnin rajoitukset

PTY kannattaa esitystä, jonka mukaan tukkumyyjällä olisi oikeus saada Valviralta saman pykälän mukaisten velvollisuuksiensa varmistamiseksi välttämättömät tiedot vähittäismyyntiluvan haltijoista ja tukkumyynti-ilmoituksen tehneistä elinkeinonharjoittajista sekä käsitellä näitä tietoja.

Esitetty helpottaa tukkumyyjille säädetyn velvoitteen täyttämistä lisäämällä tiedon saatavuutta teknisten rajapintojen avulla viranomaisen rekistereistä.

70 §. Hintahyvityksen kielto

PTY kannattaa pykälän muuttamista niin, että hintahyvityksen kielto rajataan koskemaan vain vähittäismyyntiä, ja tukkumyynti rajataan pykälän ulkopuolelle.

Lopuksi

PTY muistuttaa, että lain siirtymäsäännösten tulee olla selkeitä ja riittävän pitkiä, jotta toimijat pystyvät reagoimaan muutoksiin kohtuudella. Vastuun kielletyksi muuttuvien myymättä jääneiden tuotteiden mahdollisista takaisinvedoista tulee olla selkeästi tupakkateollisuudella ja jälleenmyyjille tulee hyvittää myymättä jääneet tuotteet täysimääräisesti.

Kunnioittavasti

Kari Luoto
toimitusjohtaja
Päivittäistavarakauppa ry